

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTISUUNNITELMA TILIKAUSILLE 2017-2020

Valtuustokausi 2017 – 2021 (kuntayhtymän osalta päättyy mahdollisesti 2019 lopussa))

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTUUDET

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 14 luvussa ja kuntayhtymän hallintosäännössä.

Kuntalain 121§:n 2 momentin mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Lain 121 §:n 4 momentin mukaan:

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan kuuluu lisäksi kuntalakiin perustuen

- valmistella tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle ja
- jos tilintarkastuskertomuksessa on tehty muistutus hankkia asianomaisen selvitys ja hallituksen lausunto

Kuntayhtymän hallintosäännössä on lisäksi määräyksiä tarkastuslautakunnan tehtävistä. Hallintosäännön 14 luvun 4 §:ssä todetaan seuraavaa:

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään ja mitä perussopimuksen 27 §:ssä on määrätty, lautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla
4. päätettävä tilintarkastusyhteisön tilintarkastukseen kuulumattomien erillishankintojen hyväksyttävyydestä

5. valvottava luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoituksia ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuuston tiedoksi. Kuntayhtymässä on pidettävä sidonnaisuuksista julkista rekisteriä yleisessä tietoverkossa. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päätyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta
6. nimettävä sidonnaisuusrekisterin vastuuviranhaltija

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain toukokuun loppuun mennessä valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma annetaan valtuustolle tiedoksi.

ARVIOINNIN LÄHTÖKOHDAT

Tarkastuslautakunnan arviointityön tulee olla suunnitelmallista ja johdonmukaista. Toimikauden alussa lautakunta määrittelee arvioinnin painopisteet, keskeiset sisällöt ja kohdealueet. Tämän pohjalta laaditaan kullekin vuodelle tarkempi työohjelma. Työohjelmaan sisältyvien yksittäisten kohteitten/asioiden arvioinnista laaditaan tapauskohtaisesti erillinen työsuunnitelma tarkempine arviointikriteereineen.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset raportoidaan valtuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa. Lautakunta antaa valtuustolle tarpeen mukaan myös muita tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä väliraportin muodossa.

Arviointityössään lautakunta käyttää seuraavia toimintatapoja:

1. Lautakunnan jäsenet seuraavat kuntayhtymän toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden päätöksentekoa ja toimintaa sovitun työnjaon mukaisesti. Salassa pidettävän aineiston nähtäväksi saamisesta tehdään tarvittaessa erilliset päätökset.
2. Lautakunta kuulee säännöllisin väliajoin ylintä johtoa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta ja muista ajankohtaisista asioista.
3. Lautakunta järjestää tarkastustapaamisia, joihin kutsutaan arvioitavan kohteen/yksikön vastuuviranhaltijoita, asiantuntijoita sekä yksikön/kohteen muuta henkilöstöä. Arviointikohteelta/yksiköltä pyydetään ennakkoon keskeiset tiedot mm. toiminnasta ja taloudesta, henkilöstöstä, kehittämistoiminnasta sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta.
4. Lautakunta tekee harkintansa mukaan tutustumiskäyntejä kuntayhtymän laitoksiin/toimipisteisiin sekä kiinteistöihin. Erityisesti tutustumiskohteina ovat toimikauden aikaiset investoinnit.
5. Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnin keskeiset tietolähteet ovat valtuuston hyväksymä talousarvio/-suunnitelma ja hallituksen allekirjoittama tilinpäätös ja siihen sisältyvä toimintakertomus.
6. Toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arvioinnissa käytetään hyväksi sairaanhoitopiirin omasta toiminnasta laadittuja selvityksiä ja tilastoja sekä ulkopuolisten tahojen julkaisemia toimialaa koskevia raportteja ja vertailutietoja.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Tarkastuslautakunta

Hyväksytty kokouksessa 14.11.2017

KOULUTTAUTUMINEN

Tarkastuslautakunnan jäsenten valmiuksia arviointityöhön tuetaan osallistumalla alan koulutuksiin ja seminaareihin. Osallistumisista tehdään erilliset päätökset talousarvion puitteissa. Lautakunnan jäsenten käyttöön hankitaan tarpeelliseksi katsottavaa alan kirjallisuutta ja muuta materiaalia siltä osin, kuin tietoa ei ole saatavissa yleisestä tietoverkosta.

Lautakunnan jäsenet osallistuvat aktiivisesti KYSin erva-alueen tarkastuslautakuntien ja yo-sairaanhoitopiirien tarkastuslautakuntien yhteisille neuvottelupäiville ja lautakuntien välisen tiedonvaihdon ja yhteistyön kehittämiseen.

TILINTARKASTUKSEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tilintarkastaja antaa tarkastussuunnitelmansa ja työohjelmansa tiedoksi tarkastuslautakunnalle ja raportoi sovitulla tavalla työohjelman toteutumisesta sekä tilikauden aikaisista olennaisista tarkastushavainnoista.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan toimikauden aikaiset suunnitelmat ja työohjelmat pyritään sovittamaan yhteen niin, että ne tukevat toisiaan. Tilintarkastajan lautakunnalle raportoimia tietoja ja tarkastushavainnoja lautakunta käyttää harkintansa mukaan hyväksi omassa arviointityössään.

Tilintarkastajan tarkastussuunnitelman ja vuotuisten työohjelmien käsittelyn yhteydessä tarkastuslautakunta arvioi tilintarkastukseen käytössä olevien resurssien riittävyyttä ja tekee tarvittaessa tätä koskevia esityksiä.

Tilintarkastajan velvollisuudesta osallistua tarkastuslautakunnan kokouksiin tarkastuslautakunta päättää erikseen.

ARVIOINNIN PAINOPISTEET KAUDELLA 2017-2020

Tässä arviointisuunnitelmassa tarkastuslautakunnan arvioinnin painopisteet määritellään tilikausille 2017-2020, vaikka tämän hetkisen tiedon mukaan sairaanhoitopiirien toiminta on päättymässä vuoden 2019 lopussa. KYSin johtamisjärjestelmä muuttuu olennaisesti vuoden 2018 alusta. Nämä seikat otetaan huomioon arvioinnin suunnittelussa jo vuodesta 2017 lähtien.

Arviointialue	Sisältö	2017	2018	2019	2020
<u>Sairaanhoitopiirin taso</u>					
Talousarviossa/-suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Arvioidaan valtuuston kuntayhtymätasolle talousarviossa/-suunnitelmassa asettamien sitovien ja ei-sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Arviointi tapahtuu ensisijaisesti hallituksen tilinpäätöksessä esittämien tietojen perusteella.	X	X	X	X
Talouden tasapainotus ja alijäämän kattaminen	Arvioidaan kuntalakiin perustuen talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelman realistisuutta ja tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä alijäämän kattamiseksi.	X	X	X	X
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	Arvioidaan kuntalain säännöksiin perustuen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden ja ohjeistuksen sisältöä, ajantasaisuutta.	X	X	X	X

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Tarkastuslautakunta

Hyväksytty kokouksessa 14.11.2017

	Seurataan ja arvioidaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointia organisaation eri tasoilla. Potilasturvallisuutta ja sen kehittymistä seurataan ja arvioidaan potilasturvallisuuskatsausten ja muutoin hankitun tiedon perusteella osana kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista.				
Investoinnit	PEKO-hanke Uusi Sydän –hanke (Kys-uudistuu)		X	X	X
Hankinnat	Hankintatoimen arvioinnin kohteena olevia asioita ovat mm. ohjeistus, toimivaltuudet, hankintamenettelyt ja tilaustoiminnot. Hankintatoimeen liittyen tutustutaan IS-Hankinta Oy:n toimintaan ja sen tuottamiin hankintapalveluihin.			X	
Tutkimus, opetus ja innovaatiotoiminta	Arvioidaan tieteellisen tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan edistämiseen tähtäävien kehittämistoimien ja organisatoristen ratkaisujen toteutumista sekä toiminnan rahoituksen turvaamiseksi tehtyjä toimenpiteitä.			X	
Omistajaohjaus, konsernijohtaminen, konsernivalvonta	Arvioidaan omistajaohjaukselle, konsernijohtamiselle ja konsernivalvonnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja konsernia koskevan ohjeistuksen ajantasaisuutta ja riittävyttä sekä konsernijohtoon toimintaa ja raportointia.		X		
	Selvitetään ja arvioidaan sairaanhoitopiiriin ydintoimintaa palvelevien keskeisten konserniyhteisöjen palvelujen toimivuutta mm. tutustumalla yhteisöjen toimintaan ja kuulemalla toimivaa johtoa (esim. Sakupe, Islab, Istekki, Servica, IS-hankinta).		X	X	
Henkilöstövoimavarat ja niiden johtaminen	Seurataan ja arvioidaan henkilöstövoimavarojen johtamisen ja resurssien käytön tehokkuutta ja tuloksellisuutta (mm. suhteessa palvelujen kysyntään ja muihin tekijöihin). Arvioinnissa käytetään hyväksi omia ja ulkopuolisten tahojen laatimia selvityksiä ja raportteja, työtyytyväisyysmittausten tuloksia ja muita henkilöstön tilaa/hyvinvointia kuvaavia/mittaavia tietoja.	X	X		X
	Arvioidaan käytössä olevien yhteistoimintamenettelyjen (mm. yt-toiminta, työsuojelu) toimivuutta organisaation eri tasoilla. Arviointi perustuu henkilöstöltä/ henkilöstön edustajilta sekä johdolta ja työnantajan henkilöstöasioista vastaavilta viranhaltijoilta saatavaan tietoon.	X		X	
Tiedonkulku/viestintä	Arvioidaan ulkoisen ja sisäisen viestinnän toimivuutta ja onnistumista. Ulkoisen viestinnän osalta tarkastelukulmana			X	

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Tarkastuslautakunta

Hyväksytty kokouksessa 14.11.2017

	ovat erityisesti potilaat/asiakkaat, eri sidosryhmät ja tiedotusvälineet. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota kuntayhtymän toiminnasta syntyneeseen julkisuuskuvaan. Organisaation sisäisen viestinnän arvioinnissa näkökulmana ovat puolestaan päätöksentekijöiden ja henkilöstön tarvitseman tiedon tarpeet.				
Tietojärjestelmien toimivuus – tietoturva - tietosuoja	Seurataan ja arvioidaan käytössä olevien tietojärjestelmien toimivuutta ja käytettävyyttä tietohallinnan vastuuhenkilöiden ja yksikköjen tapaamisissa käyttäjiltä saadun tiedon ja muun raportoinnin perusteella. Arvioidaan tietojärjestelmiin, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien riskien hallintaa ja varautumistoimia koko organisaation ja eri yksikköjen/toimintojen osalta.		X		X
Tuottavuusohjelman toimeenpanon jatkuminen	Seurataan ja arvioidaan jo päätyneessä tuottavuusohjelmassa esille nousseiden kehittämiskohteitten toimeenpanon etenemistä ja yhteistyötä KYSin ja muiden palvelu-/hoitoketjuihin liittyvien toimijoiden kanssa (mm. kumppanuusvirat). Pidetään vuosittain yhteiskokous Kuopion kaupungin tarkastuslautakunnan kanssa, joissa keskeisenä teemana on arvioida ”kokonaistuottavuuden” (pth/esh) kehittymistä yhdessä suurimman käyttäjän/maksajan kanssa.	X	X	X	X
Tuottavuuden kehittyminen	Seurataan ja arvioidaan KYSin omaa kehitystä ja suhdetta muihin yo-sairaaloihin THL:n tuottavuusvertailun tulosten perusteella ja perehdytään vertailujen taustatietoihin. Valtakunnallisten tuottavuustietojen rinnalla tarkastellaan KYSin itse tuottamaa tietoa ja vertailuja sairaalan oman tuottavuuden kehittymisestä.	X	X	X	X
Erva-alueen yhteistyö	Seurataan ja arvioidaan Erva-alueen sairaanhoitopiirien yhteistyön ja työnjaon kehittämistä ja johdon toimintaa PSSHPn strategisten tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta. Yhtenä keskeisenä näkökulmana arvioinnissa pidetään KYSin ulkokuntamyynnin määrällistä kehittymistä tarkastuslautakunnan toimikauden aikana.	X		X	
Strategiset tavoitteet ja päätöksentekijöiden näkökulma	Kuullaan valtuustokauden aikana luottamushenkilöjohdon näkemyksiä asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttamisesta ja kuntayhtymän johtamisjärjestelmän toimivuudesta.		X	X	
Sidonnaisuusilmoituksen valvonta	Sidonnaisuustietojen ilmoittamisen valvonta kuntalain mukaisesti	X	X	X	X

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Tarkastuslautakunta

Hyväksytty kokouksessa 14.11.2017

KYS (Sairaala)							
KYSille talousarviossa/-suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutuminen		Valtuuston KYSille (sairaala) talousarviossa asettamien sitovien ja ei-sitovien tavoitteiden toteutumisen arviointi. Arviointi tapahtuu ensisijaisesti hallituksen tilinpäätöksessä esittämien tietojen perusteella.		X	X	X	X
KYSin (sairaalan) johtaminen/uusi johtamis- ja toimintajärjestelmä		Seurataan ja arvioidaan KYSin strategian jalkauttamisen onnistumista organisaation eri tasoille (arviointia tehdään mm. johdon kuulemisten ja yksikkötapaamisten yhteydessä). Seurataan ja arvioidaan uudistetulle toimintajärjestelmälle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja aikaansaata tuloksellisuuden parantumista (mm. johtamisen, päätöksenteon, henkilöstövoimavarojen käytön, talouden näkökulmista arvioituna).		X	X	X	X
Ulkoistettujen palvelujen toimivuus		Arvioidaan KYSin ydintoimintaan välittömästi liittyvien ulkoistettujen palvelujen saatavuutta ja laadun varmistamista mm. KYSille potilashoittoon ja potilasturvallisuuteen liittyvien tavoitteiden näkökulmasta (esim. välinehuollon palvelut, tietojärjestelmäpalvelut). Arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm. laatupoikkeamien hallitsemiseen ja niiden sanktiointiin sopimuksissa.		X		X	
KYSTERI-liikelaitokselle valtuuston ja liikelaitoksen johtokunnan asettamat tavoitteet		Arvioitaessa liikelaitoksen toimintaa ja sille asetettuja tavoitteita otetaan edellä olevat arvioinnin näkökulmat huomioon soveltuvin osin. Liikelaitoksen toimintaa arvioidaan lähtökohtaisesti yhtenä kokonaisuutena.				X	
Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, tilinpäätöksestä ja muista seurantaraporteista/tilastoista sekä johdon ja henkilöstön edustajien kuulemisissa saamansa tiedon lisäksi lautakunta hankkii tietoa tavoitteiden toteutumisesta ja toiminnan tuloksellisuudesta kuulemalla laajasti sairaalan, palvelukeskusten ja osaamiskeskusten sekä liikelaitoksen johtoa ja vastuuhenkilöitä sekä muuta henkilöstöä. Eri yksiköiden tarkastustapaamiset toteutetaan alustavan suunnitelman mukaisesti (pohjana vuonna 2018 voimaan tuleva organisaatorakenne) erivuosina seuraavasti.							
YKSIKKÖJEN KANSSA PIDETTÄVÄT TARKASTUSTAPAAMISET				2017	2018	2019	2020
SA01			HALLINTOKESKUS				
	PK010		KONSERNIHALLINTO	X	X	X	X
	PK020		SAIRAANHOIDON HALLINTO			X	
	PK030		HOITOTYÖN HALLINTO			X	
	PK040		TIETOHALLINTO JA KEHITTÄMINEN		X		X
	PK050		TALOUSHALLINTO (talouden raportointi)	X	X	X	X
	PK060		YLEISHALLINTO (Kiinteistötoimi/investoinnit)		X	X	X
	PK070		HENKILÖSTÖHALLINTO	X	X		X
	PK080		MUU TOIMINTA				
	PK090		RAHOITUS				
SA10			SAIRAALA (KYS)				
	PK100		SAIRAALAN HALLINTO	X	X	X	X

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Tarkastuslautakunta

Hyväksytty kokouksessa 14.11.2017

		OK100	SAIRAALAN HALLINTO				
	PK110		TASEYKSIKÖT		X		
		OK110	TASEYKSIKÖIDEN HALLINTO				
		OK111	SYDÄNKESKUS				
		OK112	NEUROKESKUS				
		OK113	KUVANTAMISKESKUS				
		OK114	TULES				
		OK115	KUNTOUTUS				
	PK120		OPERATIIVINEN KESKUS		X		
		OK120	OPERATIIVISEN KESKUKSEN HALLINTO				
		OK121	NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET				
		OK122	KIRURGIA				
		OK123	AISTINELINSAIRAUDET				
		OK124	ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO	x			
	PK130		LÄÄKINNÄLLISET PALVELUT			X	
		OK130	LÄÄKINNÄLLISTEN PALVELUJEN HALLINTO				
		OK131	SYÖPÄKESKUS				
		OK132	MEDISIININEN KESKUS				
		OK133	LASTENTAUDIT				
		OK135	LÄÄKEHUOLTO				
	PK140		MIELENTERVEYS JA HYVINVOINTI			X	
		OK141	PSYKIATRIA KUOPIO				
	PK150		AKUUTTI		X		
		OK150	AKUUTIN HALLINTO				
		OK151	PÄIVYSTYS	x			
		OK152	ENSIHOITO	x			
	PK160		HOITOTYÖ JA SIHTEERIPALVELUT			X	
		OK160	HOITOTYÖN JA SIHTEERIPALVELUJEN HALLINTO				
		OK161	SIHTEERIPALVELUT				
		OK163	HOITOTYÖN PALVELUT				
KYSTERI SA40		PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VANHUSTEN LAITOSHOIDON LIIKELAITOS KYSTERI					
SA40	PK400		KYSTERIN HALLINTO			X	
SA50	PK410		LEPPÄVIRTA				
SA60	PK420		NILAKKA (KEITELE, PIELAVESI, TERVO, VESANTO)				
SA70	PK430		KOILLIS-SAVO (KAAVI, RAUTAVAARA)				